

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kaplice

Školní vzdělávací program domova mládeže

Č.j.: 115/2024

Předkladatel: Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kaplice

Adresa školy: Kaplice, Pohorská 86, PSČ 382 41

IČO: 750 500 81

kontakt: info@geukaplice.cz

www.geukaplice.cz

tel. 380 312 852

ředitelka školy: PhDr. Zdeňka Lovčí

tel. 380 312 590

Adresa domova mládeže: Kaplice, Pohorská 86, PSČ 382 41

tel. 380 312 853

Zřizovatel: Jihočeský kraj U zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

IČ 70890650

Platnost dokumentu: od 1.9. 2024

Podpis ředitelky školy:

Podpis vedoucí vychovatelky:

Obsah

1	Charakteristika zařízení.....	3
1.1	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	3
1.2	Vybavení pro zájmovou činnost.....	3
1.3	Zaměření domova mládeže.....	3
1.4	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	4
1.5	Pedagogové.....	4
2	Výchovné a vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí žáků	5
3	Začlenění průřezových témat	7
4	Formy a strategie, zásady	8
5	Východiska	10
6	Evaluace realizovaných výchovných a vzdělávacích programů	10
7	Plán zájmové a sportovní aktivity	10
8	Kroužky a projekty	10
9	Žákovský management	11

Motto:

**Nikdy bychom nedosáhli možného,
kdybychom vždy znovu a znovu neusilovali o nemožné.**

Vladimír Šmilauer

1 Charakteristika zařízení-

Domov mládeže (dále DM) je školské zařízení, které poskytuje žákům výchovně vzdělávací činnost, ubytování a celodenní stravování. Náklady za ubytování činí 1200,- na měsíc, náklady na ubytování včetně celodenního stravování (snídaně, oběd, večeře) činí 3867,- Kč na měsíc. Poplatky za ubytování a stravu se platí formou inkasního příkazu vždy k 20. kalendářnímu dni v měsíci, č.ú. 8936241/0100.

Kapacita DM je 70 lůžek. Ve dvoulůžkových pokojích má žák k dispozici postel, psací stůl, noční stolek, vestavěnou skříň a umyvadlo. Dívky jsou ubytované v prvním patře a chlapci ve druhém. Na každém poschodí jsou společné sprchy a WC. DM je propojen chodbou se školní budovou SOU. Na víkendy odjíždějí všichni žáci domů.

Dle § 4, vyhlášky č. 108/2005 Sb. o školských a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, o umísťování žáků v domově mládeže rozhoduje ředitel školy.

Umístění v DM není nárokové. Ukončit ubytování během školního roku lze na vlastní žádost, dále pokud neplatí žák nebo zákonní zástupci úhradu nákladů za ubytování a stravu po dobu dvou měsíců, nebo pokud přestane být ubytovaný žákem školy nebo pokud bude z DM vyloučen.

1.1 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

K zajištění bezpečnosti, ochrany majetku, zdraví, hygieny a požární ochrany v DM se všichni ubytovaní žáci řídí platnými předpisy o bezpečnosti práce, dodržují Vnitřní řád domova mládeže, bezpečnostní a protipožární pravidla a směrnice. Každý žák je na začátku školního roku seznámen s Vnitřním řádem domova mládeže, pravidly BOZP a PO. Podpisem potvrdí, že pravidlům rozumí a bude je dodržovat.

1.2 Vybavení pro zájmovou činnost

V prvním patře je společenská místnost vybavená stoly a židlemi. Studenti ji využívají ke společným aktivitám. V klubovně je kulečnický stůl, fotbalový míč a televize. Knihovnu je možné využít jako studovnu. Pro tvůrčí aktivity je dílna vybavená základním náčiním a výtvarnými potřebami. Na 1. patře je také kuchyňka, která je vybavená lednicí s mrazákem, mikrovlnnou troubou, elektrickou troubou s dvěma plotýnkami, varnou konvicí a nejn nutnějším nádobím. Ve druhém patře je nově vybavená posilovna a herna s šipkami a stolem na stolní tenis.

1.3 Zaměření domova mládeže

Domov mládeže nevnímáme jako ubytovací zařízení, ale jako školní zařízení. Tuto vizi naplňujeme vzdělávacím programem, který se zaměřuje na osobnostní rozvoj žáků. Vytváříme projekty pro posilování sebepojetí žáků a rozvíjení zdravého sebevědomí. Aktuální problémy v sociálních vazbách

posilujeme motivačními projekty. Projekt žákovského managementu se zaměřuje na žáky s vůdčími a organizačními schopnostmi, snažíme se v nich rozvíjet zodpovědnost, diagnostikujeme manipulativní sklony a snažíme se je eliminovat. Velký důraz kladou vychovatelé také na pomoc při studiu formou doučování.

1.4 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají možnost individuálního doučování či zapojení se do různých aktivit, nebo je mohou organizovat samostatně. Vychovatelé žákům pomáhají s organizací učení, respektují doporučení školského poradenského zařízení a úzce spolupracují se školou a zákonnými zástupci.

1.5 Pedagogové

Na domově mládeže pracuje vedoucí vychovatel/ka a vychovatelky/vychovatelé dle normativu stanoveným MŠMT.

2 Výchovné a vzdělávací strategie k rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Motivace k učení

- snažíme se diagnostikovat potíže žáků a podle toho vytváříme způsob pomoci
- snažíme se diagnostikovat a rozvíjet typy inteligence žáků
- prezentujeme a oceňujeme jejich pokroky

Schopnost učit se

- pokoušíme se diagnostikovat strategie učení žáků a vedeme je k žádoucím změnám - rozvoj čtenářské gramotnosti, kritické myšlení, doplňovací otázky, analýza, syntéza, hodnocení

Kompetence k řešení problémů

Práce na zadaných domácích úkolech do školy

- pomáháme žákům při vyhledávání a třídění informací, které hledají při vytváření samostatných prací do školy
- vedeme je k hodnocení zdrojů
- snažíme se zamezit povrchnímu plnění zadání bez hlubšího porozumění problému

Práce na samostatně organizovaných akcích ve volném čase

- pomáháme při plánování, přípravě a realizaci společných aktivit (podpora žákovského managementu), vedeme žáky k odpovědnosti za bezpečnost a průběh akcí
- prezentujeme výsledky práce žáků, vytváříme oceňující dokumenty, aby měli žáci zpětnou vazbu

Kompetence komunikativní

- zaznamenáváme a vhodnou formou prezentujeme způsob komunikace žáků při hrách, abychom poskytli zpětnou vazbu a upozornili na nevhodné a specificky klasifikované způsoby komunikace
- prezentujeme mobilními telefony modifikovanou mluvu
- upozorňujeme na důležitost neverbálních projevů a naslouchání pro asertivní společenské vazby
- pomáháme rozeznávat konstruktivní kritiku a učíme technikám zvládání kritiky
- rozebíráme se žáky problematické střety s učiteli a učíme je hodnotit účinky sociální interakce, vysvětlujeme postoje pedagogů a vedeme je k tomu, aby se situaci pokusili aktivně smírně vyřešit

Kompetence sociální

- pracujeme na sebepojetí žáků, aby si uvědomovali své role-motivační projekty, kurzy zdravého sebevědomí
- prezentujeme práce žáků, aby se učili oceňovat druhé, poznávat je i z těch stránek, které v běžném školním životě bývají skryty
- učíme žáky nepodceňovat názory druhých, ale využívat je k jinému úhlu pohledu na věc
- snažíme se o dobrou atmosféru domova a respektování i jinakosti motivační projekty, práce v kroužcích, zapojení do klubů na DM
- snažíme se žáky získat k účasti na dění DM
- žáky zapojené ve žakovského managementu vedeme k samostatnému plánování činností a odpovědnosti za průběh akcí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání principů, na kterých je společnost založena (dodržování pravidel soužití: řád domova mládeže není strašák, ale dohoda)
- snažíme se žáky naučit, že předpis není dogma, že má sloužit lidem a musí se s ním zacházet důsledně, ale také s ohledem na nepředvídatelnou nebo mimořádnou situaci (vždy je student důležitější než předpis)
- pomáháme žákům poznat hodnoty, které společnost uznává, prezentace významných dnů a k nim diskuse a ankety se zpětnou vazbou, tematické pořady a dílny, mezigenerační vztahy)
- vytvořili jsme instituci významných dnů na domově mládeže, která umožňuje žákům vyhlášovat vlastní významné dny platné pro domov mládeže (dotvářejí celospolečenský charakter, učí se chápat, co znamená být občanem, musí zvažovat mediální působení na společnost)
- prezentujeme velké osobnosti naší i světové kultury (výstavy, ankety), využíváme citátů osobností k diskusím a přiblížení osobností žáků
- prezentujeme kulturní program města Kaplice a snažíme se získat studenty pro návštěvu vernisáží a podobných akcí a poskytujeme z nich vhodnou zpětnou vazbu (výstavy) fotografií z akcí, zveřejňování oceňujících komentářů atd.)
- aktuální společenské jevy a problémy řešíme v anketách a v modelových situacích, prezentací názorů žáků s vhodnými komentáři poskytujícími zpětnou vazbu
- jakékoli projevy šikany či xenofobie řešíme pomocí názorných ukázek či zkušeností
- upozorňujeme studenty na konzumní způsob života a v dlouhodobém působení se snažíme o pozitivní změny v jejich postojích (projevy rozdílu mezi lidmi podle materiálního zabezpečení rodin, zbytečné nákupy-Den nekupování ničeho, Den bez aut apod.)

- upozorňujeme žáky na ekologické problémy (výlety do okolí s úklidem odpadků, sběr bylin a výrobky z bylin, výstavy bylin, táboráky s důrazem na vhodné chování v přírodě, se sportovními programy, grilování s hrami, malé slavnosti k ročním obdobím apod.

Kompetence k trávení volného času

- snažíme se v studentech pěstovat schopnost aktivně odpočívat a aby si uvědomovali, že je důležitá kompenzace sedavého školního života (později sedavých zaměstnání)

- podporujeme je v tom, aby se věnovali činnostem, které je baví a zařadili je do svého života jako koníčky

- učíme je odmítnout nevhodné nabídky (osobnostní trénink)

- snažíme se bojovat s počítačovou zábavou (pestrá nabídka činností v kroužcích a klubech, diskuse)

3 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a sebepojetí: zvládání emocí, sociální interakce, hodnoty

- seberegulace a sebeorganizace: stanovování cílů, plánování, zvládání emocí, asertivita

- psychohygiena: zvládání stresu, trémy

- kreativita: podporování a rozvíjení tvořivosti, podporování organizačních schopností

Sociální rozvoj

- empatie

- respekt k odlišnostem

- náprava křivd a neuvážených, rychlých odsudků

- asertivní komunikace

- rozpoznávání skryté agresivní komunikace, která nás nutí k obraně nebo sdělování osobních věcí

Morální rozvoj

- hodnoty celospolečenské, osobní

- dodržování pravidel soužití

Výchova demokratického občana

- principy soužití s minoritami, respekt k identitám, příčiny nedorozumění a konfliktů, na obecně se vyskytující problémy sociální interakce nenabalovat rasistická hodnocení a předsudky

- manipulativní a populistické výstupy medií

- celospolečensky uznávané principy demokratické společnosti

Výchova v evropských a globálních souvislostech

- lidové zvyky a tradice (výstavy, výrobky, výzdoba, ankety)
- významné dny v měsíci (národní i celosvětové)
- životní styl

Multikulturní výchova

- sociokulturní rozdíly
- předsudky, role, empatie
- rozpoznání rasové nesnášenlivosti
- povzbuzování k učení se cizímu jazyku

Environmentální výchova

- umělý ekosystém, kulturní krajina, vliv prostředí na zdraví
- divoké skládky
- pravidla táboření
- vnímání přírody (výstavy o dění v přírodě po měsících)

Mediální výchova

- rozlišování bulvárních prvků
- rozlišování mezi tím, co je názor novináře a co je fakt
- rozlišení sdělení potvrzující předsudky
- rozlišení manipulativních technik a populizmu
- odolnost vůči reklamě

4 Formy a strategie, zásady

- doplňovací otázky
- kritické myšlení
- projektování
- motivační pohovory s výstupem
- anketa s rozbořem

- prezentace reflexe a výstupů
- nabídka
- žákovský management
- prezentace vzdělávacích a informačních materiálů
- požadavky dobrovolnosti a přiměřenosti, vyzdvihování kladných rysů osobnosti, prostoru k seberealizaci

5 Východiska

- ŠVP stávajících oborů vzdělání naší školy
- respektovat a být respektován
- klíčové kompetence pro Evropu

6 Evaluace realizovaných výchovných a vzdělávacích programů

- výstupy projektů
- analýza výstupů s cíli projektů
- reflexe v pohovorech se studenty
- reflexe od rodičů
- analýza ŠVP

7 Plán zájmové a sportovní aktivity

CÍLE: Osobnostní rozvoj žáků, kultivování jejich projevu, nabídka alternativy k vysedávání u počítačů, nabídka zdravého životního stylu a seberealizace, zvyšování sebehodnocení a vytváření dobrých vztahů mezi studenty, prevence rizikového chování.

- účast na akcích KIC Kaplice – besedy, výstavy a trhy, kino
- účast na sportovních akcích pořádaných v Kaplici
- využití posilovny na DM, školního hřiště a tělocvičny na SOŠ
- turnaj ve stolním tenisu, šipkách, kulečnicku, stolním fotbálku
- výlety po kulturních a přírodních zajímavostech v okolí Kaplice

8 Kroužky a projekty

CÍLE: Rozvíjení dovedností a schopností, podporování zájmu žáků, motivace a reflexe v osobnostním rozvoji a sociálních interakcích, kultivování vkusu, rozvoj vnímavosti a citu pro harmonii, pomoc při studiu a motivace ke studiu, upozornění na hodnoty uznávané ve společnosti, inspirování při vytváření hodnotového žebříčku, prevence sociálně-patologických jevů.

- sportovní klub
- klub Šikovných rukou
- turistický klub
- klub Mladých kuchařů

9 Žákovský management

PEDAGOGICKÉ CÍLE: Směřovat vůdčí typy k práci pro domov, pomáhat jim při organizování akcí a zajištění bezpečnosti, pomáhat jim při formulování a vyjednávání požadavků učení odpovědnosti, aktivního životního stylu a aktivního odpočinku.

CÍLE, KTERÉ SI STANOVILI ŽÁCI: Pobavit se, ukázat ostatním nové věci, být aktivní, zahnat nudu, získat ostatní pro aktivity, aby nebyli jen "zalezlí" na pokojích, spřátelit se, vyjednat provozní požadavky.

- soutěž číšníků a kuchařů
- koulovačka, sněhové sochy
- pečení vánočního cukroví
- přeměna DM-vlastní výzdoba, tvorba
- grilování
- výlety do okolí
- turnaje: fotbálek, kulečnick
- informační tabule na DM
- elektronické šipky
- slavnosti: narozeniny, svátky, významné dny
- účast na kulturních akcích